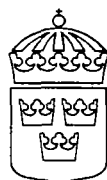

Trafikutskottets betänkande

1989/90:TU4

Vissa beslut fattade av Internationella arbetskonferensen vid dess sjuttiofjärde möte (tionde sjöfartssessionen)

1989/90
TU4

Sammanfattning

I betänkandet tillstyrker utskottet förslag i proposition 1988/89:122 att riksdagen godkänner två konventioner, som utarbetats inom Internationella arbetsorganisationen (ILO). Den ena konventionen gäller sjömäns välfärd till sjöss och i hamn. Den andra gäller hälsoskydd och sjukvård för sjömän.

Propositionen

I proposition 1988/89:122 föreslår regeringen (kommunikationsdepartementet) riksdagen att godkänna

1. konventionen (nr 163) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn,
2. konventionen (nr 164) om hälsoskydd och sjukvård för sjömän.

Vidare bereds riksdagen tillfälle att ta del av vad föredragande departementschefen i övrigt har anfört om de vid internationella arbetskonferensens sjuttiofjärde möte antagna instrumenten.

Konventionerna i engelska originalversioner jämte översättningar till svenska är som bilagor fogade till propositionen.

Utskottet

Av propositionen framgår att Internationella arbetskonferensen — Internationella arbetsorganisationens (ILO) beslutande församling — år 1987 antog en konvention (nr 163) och en rekommendation (nr 173) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn, en konvention (nr 164) om hälsoskydd och sjukvård för sjömän, en konvention (nr 165) om social trygghet för sjömän samt en konvention (nr 166) och en rekommendation (nr 174) om sjömäns hemresa. Sverige, som är medlem av ILO genom sin anslutning till Nationernas förbund år 1920, var företrätt vid konferensen av en delegation som röstade för att de nämnda konventionerna och rekommendationerna skulle antas.

Konventionen (nr 163) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn anger de huvudprinciper och målsättningar som bör vara vägledande för sjöfartsnationernas insatser vad gäller kultur- och fritidsservice för

sjömän. Föredragande departementschefen framhåller att Sverige — genom handelsflottans kultur- och fritidsråd (HKF) — upprätthåller en välfärdsverksamhet som står i överensstämmelse med föreskrifterna i konventionen. En svensk ratifikation kräver därför inte någon ändrad lagstiftning. Han förordar att Sverige ratificerar konventionen så snart som möjligt för att därmed bekräfta internationellt att man här i landet tillmäter välfärdsfrågor för sjömän stor vikt. Anvisningarna i rekommendationen (nr 173) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn uppfylls enligt departementschefen bl.a. av de åtgärder som HKF svarar för. Rekommendationen föranleder därför inga särskilda åtgärder från Sveriges sida.

Konventionen (nr 164) om hälsoskydd och sjukvård för sjömän gäller alla sjögående handelsfartyg i såväl offentlig som privat ägo. I konventionen krävs bl.a. att redare skall göras ansvariga för att fartygets sanitära och hygieniska förhållanden är tillfredsställande. Medlemsstaterna skall säkerställa att åtgärder vidtas för att garantera att sjömän åtnjuter samma hälso- och sjukvårdsförmåner som andra arbetstagare. Varje fartyg skall medföra skeppsapotek och av behörig myndighet godkänd sjukvårdshandledning. Behörig myndighet skall även se till att medicinsk rådgivning via radio är tillgänglig dygnet runt för alla fartyg. Fartyg med minst 100 sjömän på internationella resor av mer än tre dygns varaktighet skall medföra en läkare. Övriga fartyg skall ha särskilt utsedd sjukvårdsutbildad personal. Fartyg skall, när det är praktiskt möjligt, ge all möjlig medicinsk assistans åt andra fartyg som begär det.

Departementschefen framhåller att inga ändringar i svenska lagar är nödvändiga för att Sverige skall kunna anses uppfylla konventionens krav. Däremot krävs ändringar i författningar av lägre rang än lag samt vissa andra åtgärder. Departementschefen förordar att Sverige ratificerar konventionen. Ett svenskt ratifikationsinstrument beräknas kunna deponeras hos ILO i början av år 1990. Om så sker väntas konventionen bli bindande för Sverige ett år senare. De författningsändringar och andra åtgärder som krävs bedöms kunna genomföras före den 1 januari 1991.

Kraven i konventionen (nr 165) om social trygghet för sjömän och konventionen (nr 166) om sjömäns hemresa avviker — framhåller departementschefen — i flera väsentliga hänseenden från den ordning som gäller i Sverige. En svensk ratifikation av konventionerna är därför inte möjlig utan ändringar i lagstiftningen, främst sjömanslagen (1973:282). Dessa ändringar är enligt departementschefen så omfattande att de bör göras först efter en samlad översyn av sjömanslagen. Han har för avsikt att ta initiativ till en sådan översyn. Innan slutlig ställning tas till de båda konventionerna bör rekommendationen nr 174, som kompletterar konventionen (nr 166) om sjömäns hemresa i visst hänseende, inte föranleda någon särskild åtgärd.

Vad föredragande departementschefen sålunda anfört har inte givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande. Utskottet tillstyrker förslagen i propositionen.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen godkänner konventionen (nr 163) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn,
2. att riksdagen godkänner konventionen (nr 164) om hälso-skydd och sjukvård för sjömän,
3. att riksdagen lämnar utan erinran vad i propositionen i övrigt anförts om de vid internationella arbetskonferensens sjutiofjärde möte antagna instrumenten.

Stockholm den 7 november 1989

På trafikutskottets vägnar

Birger Rosqvist

Närvarande: Birger Rosqvist (s), Rolf Clarkson (m), Olle Östrand (s), Kenth Skårvik (fp), Elving Andersson (c), Sven-Gösta Signell (s), Görel Bohlin (m), Margit Sandéhn (s), Rune Johansson (s), Sten-Ove Sundström (s), Hugo Bergdahl (fp), Viola Claesson (vpk), Roy Ottosson (mp), Jarl Lander (s), Yngve Wernersson (s), Tom Heyman (m) och Karin Starrin (c).

